

Jelentés

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 2010. évi tevékenységéről

Összeállította:

Závoczky Szabolcs

Igazgató

Tartalomjegyzék

1. Személyi állomány	3
2. Területi adatok	3
2.1. Védett és védelemre tervezett területek	3
2.2. Saját vagyonkezelésű területek	6
2.3. Terület nélküli értékek	9
3. Kutatás és monitorozás	10
3.1. Kutatás.....	10
3.2. Monitorozás.....	10
4. Kezelési tevékenység	10
4.1. Kezelési tervek	13
4.2. Élőhely fenntartás.....	13
4.3. Élőhely rehabilitáció	14
4.4. Fajvédelem	18
4.5. Saját állatállomány	19
4.6. Vadászterületek	19
4.7. Halászati vízterek	19
5. Jogi tevékenység	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
5.1. Hatósági eljárásokban való közreműködés	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
5.2. Bíróságok	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
5.3. Büntető ügyek	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
5.4. Polgári perek	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
6. Őrszolgálat	22
7. Költségvetés és vagyon	24
7.1. Kiadások.....	24
7.2. Bevételek.....	24
7.3. Vagyon	25
7.4. Épületek.....	25
7.5. Eszközök	25
8. Bemutatás, oktatás, társadalmi kapcsolatok	29
8.1. Turisztikai infrastruktúra.....	29
8.2. Kiadványok	31
8.3. Látogatottság	33
8.4. Társadalmi kapcsolatok.....	36
8.5. Környezeti nevelési intézkedések	40
9. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel	42
10. Külföldi együttműködés	43
11. Ellenőrzések	45
12. Fontosabb célkitűzések a következő évre	47

1. Személyi állomány

2010 évben az Igazgatóság engedélyezett létszáma 68 fő volt. Az év során meghirdetésre került a közmunka program, melynek keretében 31 főt foglalkoztattunk, akik területkezelési, idegenforgalmi és élőhely-megőrzési feladatokban vettek részt.

2010-ben 8 fő önkéntes gyakornok töltött több hónapot a Duna-Dráva Nemzeti Park területén az Igazgatóság munkáját segítve.

2. Területi adatok

2.1. Védett és védelemre tervezett területek

2010-ben új védetté nyilvánításra illetve természetvédelmi kezelési terv kihirdetésére nem került sor. Elkészítettük a Zselic Tájvédelmi Körzet valamint a Dávodi–földvári tó Természetvédelmi Terület kezelési tervét, amit 2011-ben terjesztünk föl jóváhagyásra a Vidékfejlesztési Minisztérium felé. A minisztérium szakmai irányításával elkészítettük az Igazgatóság illetékességi területére eső Natura 2000 területek fenntartási tervihez szükséges „kezelési prioritások”-at. A „Danubeparks” pályázati forrásból horvát természetvédő kollégákkal közösen kezelési tervet készítettünk a két országot érintő Osztraváci-Duna nevű holtágra vonatkozóan, ami alapja lehet egy nemzetközi természetvédelmi pályázatnak is

1. Személyi állomány

		szakképzettség				
		alapfokú	középfokú	felsőfokú	nyelvismeret (fő/nyelvek száma)	továbbképzések, 2010-ben szerzett vizsgák, diplomák
dolgozók (fő)	Köztisztviselő		10	56	Angol alapfok: 8 fő Angol középfok: 14 fő Angol felsőfok: 4 fő Német alapfok: 5 fő Német középfok: 6 fő Német felsőfok: 3 fő	11
	Munka Törvénykönyv hatálya alá tartozó	1		1		
	Szerződéses		4			
	Összesen	1	14	57	40	11

2.1. Védett és védelemre tervezett területek

	Védett		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Nemzeti Park	1	49752	15004	-		641
Tájvédelmi Körzet	5	44227	4530	+ 10 340	1	3454
Természetvédelmi Terület	18	2984	405		14	5566
Ex lege védett láp	108	7939		-		
Ex lege földvár	131	3143		-		
Erdőrezervátum	9			-		
Összesen	272	108045	19939	+ 9781	15	9661
Ramsari	4	19 704				
Bioszféra Rezervátum						
Világörökség						
Európa Diploma						
NATURA 2000 Bird Direktiva						99 306
NATURA 2000 Habitat Direktíva						185 339

2.2. Saját vagyonkezelésű területek

A 2010. év során a vagyonkezelésben lévő erdőterületek nagysága kis mértékben csökkent. Ez arra vezethető vissza, hogy több országos beruházás (gázvezeték építés, stb.) érintette a vagyonkezelt erdeinket, mely során művelési-ág változás történt. Így összesen 8747 hektár nagyságú erdőterület természetvédelmi vagyonkezelése valósulhat meg az Igazgatóság keretein belül.

A tájidegen és ültetvénytípusú erdők átalakítása folytatódott ebben az évben, amely folyamatokat saját bevételből finanszíroztunk. Ebben további segítséget nyújthat a szerkezet átalakítást támogató EU-s pályázat. 2010-ben összesen 29 hektár akác és nemesnyár állomány átalakítása kezdődött el. A vagyonkezelésünkbe tartozó erdőkben 30 hektáron tisztítás, 210 hektáron gyérítés került elvégzésre az erdők szerkezetének átalakítása keretében. A Közmunkaprogramban foglalkoztatott munkavállalók 2010-ban kiemelt jelentőséggel bírtak az erdőművelési munkák elvégzésében.

Folytatódott a Pro-Silva szemléletű erdőkezelés is. Közel 30 hektár területen már az átalakító üzemmódnak megfelelő fahasználatok kerültek elvégzésre.

2010. évben az erdőápolási munkák nagyságrendje jelentősen nőtt, mivel a szerkezet átalakítások növekedésével a folyamatos erdősítésekre egyre nagyobb hangsúlyt kell fektetni. A megvalósított pótlások elsősorban az egyes erdősítések elegyességének javítását célozták, a befejezett ápolásoknál pedig az idegenhonos fajok eltávolítása volt a cél.

A körzeti erdőtervek készítése során 3 körzetben közel 40 000 hektár összterületet érintő erdőtervezési munkában érvényesítettük a természetvédelem érdekeit.

Gyeppek

A Nyugat-Drávai, valamint a Közép-Drávai védett természeti területek legelői és rétjei az átlagos fűhozamot produkálták. A csapadékos őszi időjárás megakadályozta a sarjú kaszálását. A Béda-Karapancsa Tájegységben árvíz akadályozta a nyári kaszálást, így csak szarvasmarha legeltetésével és az őszi tisztító kaszálással kezeltük a gyeppeket.

A Barcsi Borókásban és a Dél-Mezőföldi Tájvédelmi Körzetben folyamatos legeltetéssel karban tudunk tartani a gyeppeket. A Dél-Mezőföldi Tájvédelmi Körzetben a mélyebb területeken vízállások keletkeztek, melyek még a tél folyamán is megmaradtak.

Az őszi tisztító kaszálásokat nem sikerült befejezni, egy részük a talaj vízborítottsága miatt áthúzódik a következő évre.

Szántók

Szántóföldi művelést nem folytatunk, a saját használatban lévő 266 hektár területen tovább folytatjuk az erdősítést, valamint az állattartó telepek közelében a kaszálással történő visszagyepesítést.

Nádasok, vizes élőhelyek

A nemzeti park vizes élőhelyein az átlagosnál nagyobb vízállások voltak jellemzők. Jelentős mértékű belvizes területek alakultak ki. Jellemző, hogy a Baláta-tó az előző évhez teljesen kiszáradt után ismét régi nagyságát érte el. Az agrár-környezetvédelmi programban szereplő nádas területek tisztítását mindenhol időben elvégeztük.

2.2. Saját vagyonkezelésű területek 2010.12.31.

Művelési ág	Tárgyévben vásárolt és átvett terület (ha)	Tárgyévben átadott terület (ha)	Kiterjedése vagyonkezelésben és tulajdonosi joggyakorlással (ha)	Saját használatban ha	%	Haszonbérbe (hasznosításba) adva ha	%
Szántó	1		1 490	266	18	1 224	82
rét	11		4 590	2 409	53	2 181	47
Kert					0	0	0
Szőlő			3	3	100	0	0
Gyümölcsös			2	2	100	0	0
Legelő			1 214	654	54	560	46
Nádas	3		343	343	100	0	0
Erdő	15	2	8 747	8 747	100	0	0
Halastó	5		148	146	99	2	1
Kivett	14	2	1 317	1 302	99	15	1
Összesen	47	4	17 854	13 872	78	3 982	22

2.3. Terület nélküli értékek

Objektum	Regisztrált összesen (db)	Ebből a tárgyévben regisztrált (db)
Természeti Emlék	0	0
Forrás	564	44
Barlang	250	1
Víznyelő	129	11
Kunhalom	13	0
Földvár	137	0
Egyedi tájérték	1022 (64 település)	42

2010. év folyamán az Európa Kulturális Fővárosa program keretében történő közterek megújítása során Pécs belterületén, a Tettye tér D-i részén feltárult egy eddig ismeretlen üreg, mely Püspökmalmi-forrás barlangja nevet kapta. A feltáráskor az építési munkák leállításra kerültek, egyeztetés történt az önkormányzat szakembereivel és a tervezőkkel. A tervek módosításra kerültek a barlang megőrzésének érdekében. A védelem biztosítása érdekében az Igazgatóság a barlang lezárását elkészíttette. Megtörtént a barlang felmérése, térképezése.

A KEOP Élettelen Természeti Értékek pályázati program keretében elkészültek a Mecsekben, valamint a Villányi-hegységben található barlangok (16db) bejáratai, műszaki létesítményei kiépítésének ill. felújításának kiviteli tervei, valamint megtörtént a tervek engedélyeztetése.

2010. év folyamán a közhiteles nyilvántartás keretében további 44 db forrás kataszterezése és adatbázisba vitele történt meg. Így a közhiteles adatbázisban összesen 564 forrás szerepel.

Tájvédelem

Az EGT/Norvég Finanszírozási Alap támogatásával a TÉKA (Táj Érték Kataszter) program keretében elkészült az Igazgatóság működési területét érintően 58 db településre, a meglévő egyedi tájérték kataszterek felülvizsgálata, valamint a TIR adatbázisba történő felvitele. A TÉKA program folytatásaként 21 db településen történt meg az egyedi tájértékek felmérése, valamint az MSZ20381:2009 szabvány alapján az egyedi tájérték dokumentációk elkészítése,

valamint a TIR adatbázisba történő felvitele. Így jelenleg a TIR adatbázisban 79 településre összesen 1893 db egyedi tájérték került felvételezésre.

3. Kutatás és monitorozás

3.1. Kutatás

A Szabadság-zátony Life pályázat keretében elkészítettük a sziget élőhelytérképét, valamint kijelölésre kerültek az erdészeti monitoring helyszínek is. A korábban beszerzett fotócsapda felhasználásával több ponton készítettünk faunisztikai és állománybecslési célú felvételeket. A „Danubeparks” pályázat keretében Tótújfalu mellett illetve a Dávodi Földvári-tó TT közelében két sasfészek került bekamerázásra a költési és táplálkozási szokások megfigyelésére. Sajnos ebben a szezonban a madarak a váltófészkeket foglalták el, de bízunk benne, hogy a következő fészkelés alatt értékelhető felvételeket tudunk készíteni.

3.2. Monitorozás

Természetvédelmi monitoring keretében folytattuk Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer működtetését. Folytattuk a szarvasmarhával folytatott legeltetés hatását vizsgáló monitoringot a drávaszentesi -, valamint a kölkedi mocsárrét területén.

Folytatódott a fokozottan védett madárfajok monitoringja, ezen belül is elsősorban a rétisas és a fekete gólya állomány nyomon követése kapott kiemelt szerepet. Ezeknek a fajoknak az esetében részt vettünk a nemzetközi színes-gyűrűs programban, a rétisas esetében Igazgatóságunk a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettel közösen az országos program koordinálását is végzi. A rétisas védelmi program keretében a gyűrűzés területén segítséget nyújtottunk horvát és szerb kollégáknak is.

Monitorozási projekt megnevezése	A monitorozást végző szervezet/magánszemély	Az eredmények rövid ismertetése
NBMR - Védett növényfajok monitorozása	Molnár Dániel	Szennes ínfű, Aldrovanda, Kúszó zeller, Szíveslevelű hídór, Kisfészekű aszat, Magyar kikerics, Métélyfű, Rozsdás gyűszűvirág, Sűrű csetkáká, Fénylő zsoltina,

		Bánáti bazsarózsa, Magyar méreggyilok monitorozása a vonatkozó protokollok alapján
NBMR - Űrge monitorozás	Molnár Dániel	Űrgemonitoring lyukszámlálás módszerével
NBMR - Hód monitorozás	Bajai Ifjúsági Természetvédelmi Egyesület	A gemenci hódelfordulások monitorozása
NBMR - Magyar tarsza monitorozása	Puskás Gellért, Krausz Krisztina	A Magyar tarsza populációk felkutatása és állományfelmérése a kijelölt mintaterületeken. Mecsek: Orfű, Szekszárdi-dombvidék
NBMR - Mohaközösségek monitorozása	Papp Beáta	Mohaközösségek monitorozása Mészkerülő homokpuszta, Illír sziklafüves lejtősztyepp, Rostostövű sásos és zombéksásos társulásokban (Bolhás, Szársomlyó, Inke, Barcs)
NBMR - Kétéltű- és hüllő monitorozás	Bellagh Mátyás	A Baláta-tó hüllő- és kétéltűfaunájának monitoringja
NBMR - Vizes élőhelyeken előforduló lepkefajok monitorozása (M. teleius, M. nausithous)	Dr Ábrahám Levente	Hangyaboglárka fajok monitorozása Gyékényes és Hosszúvíz mintaterületein
NBMR - Épületlakó denevérek monitorozása	Tolna Megyei Természetvédelmi Alapítvány	Épületlakó denevérkolóniák monitorozása (Almáskeresztúr, Bükkösd, Sellye, Pécsdevecser, Bükkösd, Sásd, Mozsgó, Gyöng, Turony)
NBMR - Barlangban telelő denevérek monitorozása	Szatyor Miklós	Barlangban telelő denevérpopulációk monitorozása a Mecsek térségében (Abaliget, Mánfa, Orfű, Pécs)
NBMR - Kisemlősök monitorozása bagolyköpetek vizsgálatára alapozva	Dr Horváth Győző	Kisemlős faunisztikai felmérés a DDNPI területén gyűjtött bagolyköpetek feldolgozásával
NBMR - Gombák monitorozása	Pál Fám Ferenc	Kőszegi-forrás erdőrezervátum,

		Ropolyi erdőrezervátum nagy- gomba monitoringja
NBMR - Kisemlőspopulációk eleven- fogásos csapdázáson alapuló monito- rozása	Dr Horváth Győző	A Kőszegi-forrás Erdőrezervá- tum kisemlős-közösségének fel- mérése
NBMR - Egyenesszárnyú közösségek monitorozása	Puskás Gellért	Egyenesszárnyú közösségek vizsgálata (Mészkerülő homok- puszta: Bolhás, Nagyharsány: Fekete-hegy)
NBMR - Növénytársulások monito- zása	Lájer Konrád	Égeres mocsárerdő, Délnyugat- dunántúli gyertyános- kocsánytalan tölgyes, Gyertyá- nos-kocsányos tölgyes, Mészke- rülő homokpuszta és aldrovadás társulások monitorozása (Baláta- tó, Ropolyi erdőrezervátum, Kő- szegi-forrás erdőrezervátum, Bükkhát erdőrezervátum, Boronka Melléki Tájvédelmi Körzet, Bolhás: Csikós-rét)
NBMR - Élőhelytérképezés	Acrida Bt.	T_058 Barcs, R-106 Dráva (Víz- vár) jelű, 5x5 km-es mintanegy- zetek térképezése
Natura 2000 - Lepkék		
<i>Lopingha achine</i>	Ábrahám Levente	Sápadt szemeslepke monitorozá- sa a Dráva menti területeken
<i>Erannis ankeraria</i>	Ábrahám Levente	Anker-araszoló monitorozása
Natura 2000 – A Ritka hegyiszitakötő monitorozása	Entomo-comp Környezet- védelmi Szolgáltató Bt.	A ritka hegyiszitakötő állomá- nyainak felmérése a Zselicben és a Nyugat-Mecsekben
Natura 2000 - Közösségi jelentőségű gyepes élőhelyek felmérése extenzív és intenzív adatlapokkal	Dr. Lájer Konrád	Natura 2000-es gyepes élőhelyek felmérése extenzív és intenzív adatlapokkal. Bolhás: Csikós-rét (Mészkerülő homokpuszta), Szenta - Baláta-tó és két további mintaterületen
Natura 2000 - pelefajok monitorozása	Mórocz Attila	Pelefajok monitorozása a Ge- menben
Natura 2000 - denevérfajok	Tolna Megyei Természet-	A gemenci és Béda-karapancsai

monitoringja	védelmi Alapítvány	denevér állományok monitoringja
Natura 2000 - erdőlakó és épületlakó denevérfajok felmérése a Mecsekben	Tolna Megyei Természetvédelmi Alapítvány	A mecseki erdőlakó és épületlakó denevérkolóniák monitorozása
Natura 2000 - Közösségi jelentőségű bogárfajok felmérése	Molnár Dániel	A mintavételi területek kijelölése
Natura 2000 - Magyar szürkemaráhával történő gyepkezelés hatásának monitorozása	Dr. Lájner Konrád	Gyepkezelés hatásának monitorozása a Drávaszentesi és a Kölkedi réteken

4. Kezelési tevékenység

4.1. Kezelési tervek

Elkészítettük a Zselic Tájvédelmi Körzet valamint a Dávodi –földváró tó Természetvédelmi Terület kezelési tervét, amit 2011-ben terjesztünk föl jóváhagyásra a Vidékfejlesztési Minisztérium felé. A minisztérium szakmai irányításával elkészítettük az Igazgatóság illetékességi területére eső Natura 2000 területek fenntartási tervit. A „Danubeparks” pályázati forrásból horvát természetvédő kollégákkal közösen kezelési tervet készítettünk a két országot érintő Osztraváci-Duna nevű holtágra vonatkozóan, ami alapja lehet egy nemzetközi természetvédelmi pályázatnak is

4.2. Élőhely fenntartás

A Dél-Mezőföldi TK Leányvári-völgy és a Duna-Dráva Nemzeti Park Darányi-borókás területén folytatódott a tájidegen fajok visszaszorítása valamint a becserjésedést megakadályozó cserjeirtás összesen 9 hektár nagyságrendben. A területek folyamatos kaszálása illetve szárazzásos kezelése is folytatódott. A Leányvári-völgy területén a beerdősülés visszaszorítása érdekében mintegy 5 hektáron cserjeirtást végeztünk a gyep szegélyét pedig kétszer lekaszáltuk, hogy az invazív lágyszárúak (aranyvessző, selyemkóró) terjedését megakadályozzuk. A völgy körül az előző évben kialakított gyepes pufferzónát kaszálással kezeltük.

A Nagy-Mező-Aranyhegy TT területén folytattuk a birkával történő legeltetést a nyári félévben, hogy a NPI vagyongyepkezelésében lévő löszgyep foltokat fenntartsuk. A legeltethető terület növelése céljából újabb 4 hektárnyi területen történt cserjeirtás.

A Boronka-melléki Tájvédelmi Körzet saját vagyongazdálkodásában lévő részén az erdőterületek közé beékelődő homoki gyepeken juhval történő legeltetést folytattuk a Belső-somogyi élőhelyek kezelése, fenntartása céljából.

4.3. Élőhely rehabilitáció

A Duna-Dráva Nemzeti Park gemenci és béda-karapancsai területeit érintő élőhelyrehabilitációs program (GEF) keretében megtörtént a Belső-Béda holtág Vizslaki belvívcsatornával érintkező szakaszának hidromechanizációs kotrása a kedvezőbb áramlási viszonyok biztosítása érdekében. Befejeződött a többi beavatkozási helyszínre vonatkozó környezetvédelmi engedély beszerzése és a négy kiválasztott vízrendszer (Grébec-Duna, Batai-Holt-Duna, Báli-tó, Mocsos-Duna) esetében megindult a vízjogi létesítési engedély beszerzése. A kivitelezési munkák kezdésének várható ideje 2011 első negyedéve.

A „Szabadság-zátony Life+” – projekt folytatása képen megindult a zátony tájidegen fafajú erdeinek átalakítása valamint elkészült a kotrás és a kövezés visszabontás engedélyezési anyaga. A környezetvédelmi engedély 2010-ben kiadásra került, a vízjogi létesítési engedély 2011-re várható.

KEOP pályázat keretében megtörtént a szükséges természetvédelmi és vízjogi engedélyek beszerzése, a második körös pályázati anyag benyújtása 2011 március 31-re várható.

IPA határon átnyúló horvát-magyar pályázati program keretében 4 drávai mellékág rehabilitációjára nyújtottunk be pályázatot közösen a Horvát Vízügyvel „Water and Life for Drava and Vuka” címmel. 2010-ben elkészültek a vízjogi engedélyhez szükséges tervek, az engedély kiadása 2011 első félévére, a kivitelezési munkák megkezdése 2011 második félévére várható.

A pályázat keretében a Drávatamási- felső, Drávatamási-alsó, Tótújfalui és Drávapalkonyai mellékágban lévő keresztgátak részleges megbontása illetve kisebb mértékű kotrások kerülnek megvalósításra azzal a céllal, hogy a mellékágakban legalább 200 napos biztonsággal átfolyó vízháztartási viszonyok alakuljanak ki.

A „Danubeparks” pályázat keretében a Duna folyón 4 darab sarkantyú részleges megbontására került sor. A beavatkozás célja az, hogy a part és a zátonymező között kialakult mellékágat hosszú távon is fenntartsuk a kövezésekbe készített megbontások segítségével. Ugyancsak ebből a pályázati keretből lett kitisztítva a Riha-tóba vezető Kutas belvívcsatorna, ezáltal a korábbi évekhez viszonyítva jóval több belvizet tudunk az egykori holtágba vezetni.

4.1. Kezelési tervek

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció (+,-)	Részletes természetvédelmi kezelési terv (+,-)	"C" fejezet, jogszabály melléklete (+,-)
	Abaligeti-barlang felszíne TT (Ny-Mecsek tervezett TK részeként)	1,3	+	+	+
	Babócsai Basa kert TT	150	+	+	+
	Baláta-tó Erdőrezervátum	414	+	+	+
	Barcsi borókás (NP része)	3532	+	+	+
	Boronka-melléki Tk	8502	+	+	+
	Bükkhát Erdőrezervátum	452	+	+	+
	Csokonyavisontai fás legelő TT	437	+	+	+
	Csombárdi-rét TT	53	+	+	+
	Csurgónagymartoni erdő TT	170	-	-	-
	Dávodi földvári tó	74	+	+	+
	Dél-Mezőföld TK	7577	+	-	-
	Dunaszekcsői löszfal TT	7	+	+	+
	Dunaszentgyörgyi láperdő TT	332	+	+	+
	Fekete-hegy TT	95	-	-	-
	Jakab-hegy TT (Ny-Mecsek tervezett TK része)	223	+	+	+
	Kapszeg-tó TT	156	+	+	+
	Kelet-Mecsek TK	9248	+	+	-
	Kőszegi-forrás ER (Ny-Mecsek TK részeként)	154	+	+	+
	Melegmány-völgy TT (Ny-Mecsek tervezett TK része)	720	+	+	+
	Mohácsi történelmi emlékhely TT	8	+	+	+
	Mórici-erdő TT (tervezett)	500	+	+	+
	Nemzeti Park (dunai, drávai szakasz)	49 335	+	+	+
	Nagykónyi-erdő TT (tervezett)	121	-	-	-
	Nagy-mező –Arany-hegy TT	106	-	-	-
	Nyugat-Mecsek TK (tervezett)	10386	+	+	+
	Ormánsági TT (tervezett)	1800	+	-	-
	Pacsmagi tavak TT	365	+	+	+
	Paks-Imcsói erdő TT (tervezett)	667	-	-	-
	Patosfai Kakasmandinkós TT (tervezett)	95	-	-	-
	Pintér-kert TT	2	+	+	+
	Rinyaszentkirályi-erdő TT	63	+	+	+
	Szakadát-legelő TT	1,5	-	-	-
	Szársomlyó TT	224	+	-	-
	Szekszárd-Geresdi-dombság TT	8246	+	-	+
	Szentegáti-erdő TT	250	+	+	+

Tengelici Székes gémtelep TT (tervezett)	30	+	+	+
Tenkes-hegy TT (tervezett)	658	-	-	-
Töttösi-erdő TT (tervezett)	295	-	-	-
Villányi Templom-hegy TT	52	+	+	+
Zselic TK	9046	+	+	+

4.2. Élőhely fenntartás

No.	A terület megnevezése	Típusa/jellemzése	Az érintett terület nagysága (ha)
1.	Duna-Dráva Nemzeti Park Béda-Karapancsa	Kölked községhatárban található ártéri rét, biokontroll ellenőrzésre bejelentett, saját tulajdonban lévő, őshonos magyar szürke szarvasmarha legeltetésével történő fenntartás, legeltetés hatásának monitoringja	131
2.	Duna-Dráva Nemzeti Park drávai szakasza	Barcs községhatárában található nedves rét, biokontroll ellenőrzésre bejelentett, saját tulajdonban lévő, őshonos magyar szürke szarvasmarha legeltetésével történő fenntartás	104
3.	Duna-Dráva Nemzeti Park drávai szakasza	Berzence és Somogyudvarhely községhatárban haszonbérleti szerződéssel hasznosított nedves legelő és kaszálórét szarvasmarha legeltetéssel	488
4.	Duna-Dráva Nemzeti Park drávai szakasza	Gyékényes községhatárban található fokozottan védett gyepterület saját költségvetési keretből történő évi kétszeri kaszálása	8
5.	Dél-Mezőföldi TK.	Cikta állománnyal legeltetése a Szenes legelőnek	40
6.	Duna-Dráva Nemzeti Park Barcsi-borókás	Homoki gyepek racka juh legeltetéssel történő fenntartása, gyomosodott területe karbantartása.	36
7.	Nagymező-Aranyhegy TT	Gyepfenntartás racka juh legeltetéssel valamint cserje-írtással	
8.	Boronka-melléki TK	Cigája juh legeltetése homoki gyepterületen	40

4.3. Élőhely rehabilitáció

A terület megnevezése	Típusa/jellemzése	Az érintett terület nagysága (ha)
Tátorján élőhelyének rekonstrukciója	Bölcskei-tátorjános és Leányvári-völgy területén a cserjésedő gyepekben cserjeirtás valamint beékelődött kisebb bálványfa folt letermelése.	10
DDNP közép –Dráva TE gyeprekonstrukció	A védett területbe ékelődő szántó újragyepesítése és gyepkezelés	7
Drávaszentesi-rét elárasztás	A gyepterület egy mélyebben fekvő részének újbóli elárasztása, nedves rét és mocsár élőhely kialakítása.	5
Nagymező TT gyeprekonstrukció	Mecseki egykori legelő cserjésedésének felszámolása birkával történő legeltetése	14
Homoki gyep rehabilitáció a Barcsi borókásban	A homoki gyepre ültetett fekete fenyőültetvény eltávolítása.	8
Dél-Mezőföldi erdőrehabilitáció	Rontott erdőterületek rehabilitációja (akácus és erdei fenyves átalakítása)	4
DDNP Kelet-Dráva TE erdők rehabilitációja	Rontott erdőterületek rehabilitációja (nemesnyaras)	14
DDNP Béda-karapancsa TE erdők rehabilitációja	Rontott erdőterületek rehabilitációja (nemesnyaras)	2
DDNP Nyugat-Dráva TE erdők rehabilitációja	Rontott erdőterületek rehabilitációja (akácus)	4
Boronka melléki TK erdők rehabilitációja	Rontott erdőterületek rehabilitációja (akácus és átalakítása)	3
DDNP Belső-Béda holtág kotrása	Jobb vízellátás, szabad vízmozgás biztosítása	1
DDNP Béda-Karapancsa TE	Belső-Béda Vizslaki csatorna betorkollásának kotrása	
DDNP Gemenci TE	4 db balparti szabályozómű (sarkantyú) részleges megbontása	

4.4. Fajvédelem

Befejeződött a „Kerecsen védelme a Kárpát-medencében” Life pályázat, a pályázat során kihelyezett műfészkek ellenőrzését valamint a szigetelt középvezetékű távvezeték szakaszok ellenőrzését tovább folytattuk. A „Danubeparks” pályázat keretében a rétisasokat és a faj hazai védelmének eredményeit taglaló magyar és angol nyelvű kiadványt készítettünk el. A Dunadráva Nemzeti Park dunai szakaszán a helyi halászsok kifogtak egy példány sima tokot, a fogást a természetvédelmi öröknek bejelentették. A kifogott egyed a Halászati és Öntözési Kutatóintézetbe kerül elszállításra szaporítási céllal. A Töttösi-erdő területén jelentős rozsdás gyűszűvirág állomány került elő, aminek a megőrzése végett felvettük a kapcsolatot az illetékes természetvédelmi hatósággal valamint az erdőgazdálkodóval is.

4.4. Fajvédelem

No.	A faj magyar neve	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
1	Rétisas és fekete gólya	Műfészkek kihelyezés több tájegység területén is, a lehullott fészkek mesterséges fészkalappal történő megerősítése.
2	Fehér gólya	Az MME-vel közösen a fészkelő párok felmérése, szükség esetén fészkmagasító vagy mesterséges fészkalap kihelyezése.
3	Erdei béka és barna varangy	A Mecsekben Orfű és Sikonda területén a telelőhelyek és a szaporodóhelyek között vonuló állatok hálós terelése. MME-vel közös program.
4	Tátorján	A lőszpuszták mára már igen megfogyatkozott növényének védelme érdekében az élőhelyén cserjeirtást végeztünk és az állomány nagyságát folyamatosan monitorozzuk az NBmR-rel együtt.
5	Zergeboglár	A Kistápei-láprét területén a víz visszatartása és olyan szinten történő szabályozása, hogy az a növény növekedése szempontjából ideális legyen. Vizsgáljuk az eltérő kaszálási módok hatását. Az állomány nagyságát folyamatosan monitorozzuk az NBmR-rel együtt.
6	Bánáti bazsarózsa	Nagy-Mező_Aranyhegy TT területén folyamatos cserjeirtás és legeltetés a bánáti bazsarózsa élőhelyének javítása céljából
7	Énekesmadarak	Téli etetés minden tájegységben főként az erdei élőhelyeken kihelyezett etetőkkal.
8	Gőte-fajok	A Kapszeg-tó TT és a 6-os számú főút között az őszi vonulási időszakban gőtentegetést végeztünk.

9	Rétisas	Téli etetés a Gemenci, Béda-Karapancsai és Tolnai tájegység területén.
10.	Kerecsensólyom	Fészkelő tálcák kihelyezése és szabadvezeték oszlopok szigetelése a Kerecsen Life pályázat keretében

4.5. Saját állatállomány

Faj	Fajta	Egyedszám	Tárgyévi állomány-növekedés (egyed)
Szarvasmarha	Magyar szürke	233	0
	Összesen:	233	
Juh	racka	335	
	cikta	293	25
	Összesen:	628	25
Ló	hucul	2	
	Összesen:	2	0
Sertés	mangalica	35	11
	Összesen:	35	11
szamár	ismeretlen	4	
	Összesen:	4	
kecske		2	0
	Összesen:	2	
kutya		2	
	Összesen:	2	
Egyéb	galamb	15	
Összesen		921	36

4.6. Vadászterületek

2010-ben a Duna-Dráva Nemzeti Parkban lévő drávaszentesi különleges rendeltetésű vadászterületen (1010 hektár) folytattuk a vadgazdálkodási tervben előírtak szerinti hasznosítást. A vadászterületen található mocsárrétek és vizes élőhelyek védelme érdekében folyamatosan csökkentjük a vaddisznó és a tájidegen dámszarvas állományait.

4.7. Halászati vízterek

Három saját kezelésben lévő állami halászati vízterületünk van, ami közül kettő halászati kíméleti területként madárvédelmi célokat szolgál, míg a harmadik horgászati célú. Sajnos a nagy vízállások és belvizek miatt, a szelektív halászat és a telepítések egy része is elmaradt.

Az Igazgatóság 2010-ben megnyerte a Belső-Béda I.-II.-III. halászati hasznosítására kiírt pályázatot, ami eddig a horgász egyesület által kezelt állami tulajdonú vízterület volt. Mindhárom területre benyújtottuk az öt éves halgazdálkodási tervet.

No.	A halászati víztér megnevezése (ahol az igazgatóságé a halászati jog)	Kiterjedése (ha)
	Riha-tó	31
	Belső-Béda I.II.III.	46
	Taplósi-holt duna	90
Összesen:		167

5. Jogi tevékenység

5.1. Hatósági eljárásokban való közreműködés

A tárhatóságokkal - Zöld Hatóság, MGSzH – való együttműködés zökkenőmentes, a 2009. évi változásoknak megfelelő gyakorlat kialakult.

	Ügyek száma
Szakértői megkeresések	
DD-KTVF (Pécs)	208
KDT-KTVF (Székesfehérvár)	57
AD-KTVF (Baja)	57
NYUDU-KTVF (Szombathely)	3
Fegyvertartás	3110

5.2. Bírságok

Szabálysértési ügyek

A szabálysértési ügyek száma , a kiszabott bírságok összege az előző évhez képest nem nőtt . Változott a jogerősen kirótt pénzbírságok behajtásának módja : a közvetlen letiltás lehetősége megszűnt, így nőtt az adók módjára történő végrehajtás, ezzel a pénzbírság a végrehajtást foganatosító önkormányzat bevételeivé vált .

	Ügyek száma	Kiszabott bírság összege (e Ft)
Szabálysértési eljárás	52	640 e Ft
Helyszíni bírság	26	283 e Ft
Figyelmeztetés	-	

5.3. Büntető ügyek

Természetkárosítás, lopás miatt 9 esetben tettünk feljelentést. A rendőrség , ügyészség 6 esetben határozott a nyomozás megszüntetéséről, felfüggesztéséről ismeretlen elkövetőre hivatkozva.

Feljelentések száma	Eredményes	Eredménytelen
3	folyamatban	
0	jogerős ítélet	
6		Megszüntetve/ felfüggesztve

5.4. Polgári ügyek

Polgári per	Eredményes	Eredménytelen
0		
Közigazgatási per		
1		folyamatban
Munkaügyi per		
0		

Peren kívül (fizetési meghagyás)		
8	7	1

6. Őrszolgálat

Igazgatóságunk illetékességi területe nyolc tájegységből áll, melyek átlagosan 2-5 örkerületből állnak. Felépítése a Szolgálati Szabályzatban előírt hierarchiát követi: 1 fő őrszolgálat-vezető, 1 fő őrszolgálat-vezető helyettes, 7 fő tájegységvezető, 25 fő örkerület-vezető.

Az Igazgatóságunk területén 210 polgári természetőr működik közvetlenül a tájegységvezetők irányítása alatt. A polgári természetőrök elsősorban a természetvédelmi örök mellett járőrözési, ellenőrzési feladatokat látnak el, valamint a kezelési feladatokban vesznek részt (kaszálás, karbantartási munkák, stb.).

Kiemelkedően eredményes a Tolnai tájegységben Paks és Dunaföldvár településeken, valamint a Mecsek tájegységben Dombóvár településen szervezett polgári természetőr csoportok munkája.

Tájegység	Tájegység Területe /ha/	Védett területek	Natura 2000-es területek	Örkerületek száma/ Őrszolgálat létszáma
Gemenc	47.100	Duna-Dráva Nemzeti Park - Gemenc	4 db-423ha	4 örkerület/ 1 fő tájegységvezető 4 fő természetvédelmi őr
Béda-Karapancsa	108.850	Duna-Dráva Nemzeti Park - Béda-Karapancsa, Dávodi Földvári-tó TT, Dunaszekcsői löszfal TT, Mohácsi Történelmi Emlékhely TT	3 db- 1998 ha	4 örkerület/ 1 fő tájegységvezető 4 fő természetvédelmi őr
Kelet-Dráva	122.317	Duna-Dráva Nemzeti Park - Kelet-Dráva, Szentegáti-erdő TT	10 db-12647 ha	2 örkerület/ 1 fő tájegységvezető 1 fő természetvédelmi őr
Közép-Dráva	115.561	Duna-Dráva Nemzeti Park- Közép-Dráva, Rinyaszentkirályi-erdő TT, Csokonyavisontai fáslegelő TT, Babócsai Basakert TT	1 db 480 ha	3 örkerület/ 1 fő tájegységvezető 2 fő természetvédelmi őr,
Nyugat-Dráva	73.580	Duna-Dráva Nemzeti Park- Nyugat-Dráva, Baláta-tó TT	3 db, 16691 ha	3 örkerület/ 1 fő tájegységvezető 2 fő természetvédelmi őr
Somogy-Zselic	258.398	Boronka-melléki TK, Zselici TK, Csombárdi-rét TT	10 db-24358 ha	5 örkerület/ 1 fő tájegységvezető 4 fő természetvédelmi őr

Mecsek	250.282	Kelet-Mecsek TK, Nagy-mező-Aranyhegy TT,(Pintér-kert TT), Villányi Templomhegy TT, Szársomlyó TT, Fekete-hegy TT, (Abaligeti-barlang felszíne TT, Melegmány-völgy TT, Jakab-hegy TT)	10 db, 24658 ha	4 örkerület/ 1 fő tájegységvezető 3 fő természetvédelmi őr
Tolnai	340.523	Dél-Mezőföld TK, Szakadati-legelő TT, Pácsmagi-tavak TT, Bölcseki nőtízmos-kaszáló TT, Kapszeg-tó TT	12 db 34584 ha	4 örkerület/ 1 fő tájegységvezető 4 fő természetvédelmi őr

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságon dolgozó 33 természetvédelmi őrből 17 fő rendelkezik szolgálati gépkocsival, ebből 1 db Land Rover, 1 db VW Poló, 6 db Lada Niva, 9 db Ford Ranger. További 7 természetvédelmi őrnek tudunk biztosítani szolgálati motorkerékpárt (3 db 50 cm³-es, és 4 db 125 cm³-es). Valamennyi természetvédelmi őr rendelkezik km-kerettel, ez területnagyságtól függően 800-1900 km között változik. Mind a Dráva, mind a Duna mentén jó a vízi-jármű ellátottság. 4 db modern kishajó, és 3 db nyolcszemélyes hajó továbbá kisebb faladikok segítik a munkát. Valamennyi természetvédelmi őr egyenruha ellátottsága megoldott, 2010-ben minden őr ruhaigényt tudunk teljesíteni, illetve az új természetvédelmi őröket felruháztuk, a szükséges kiegészítő felszerelésekkel elláttuk.

Őrszolgálat adatai	Középfokú végzettségű	Felsőfokú végzettségű	Összesen
Létszám	4	29	33

	Átlagosan	Minimum	Maximum
Az egy főre eső illetékességi terület (ha)	39.500	3000	70000
Az egy főre eső védett természeti terület (ha)	2750	2000	5500

Helyszíni bírságok száma	27
Az igazgatóságra tett feljelentések száma	8

7. Költségvetés és vagyon

7.1. Kiadások

Az Igazgatóság 2010. évi kiadásai összességében 774.586 e Ft-ot tettek ki, amelynek 21%-át Igazgatóságunk pályázataihoz kapcsolódó kiadások képezik. A működési kiadások a 2009-2010. évi költségvetési megszorítások hatására, a kötelezően ellátandó alapfeladatok elvégzéséhez minimálisan szükséges működési-, fenntartási- kezelési feladatok kiadásaira redukálódtak.

Felhalmozási kiadásokat teljes mértékben a pályázati forrásokból megvalósuló fejlesztések képezik, saját forrásból, illetve költségvetési támogatásból nem állt módunkban sem felújítási, sem beruházási munkák kivitelezésére az előző évhez hasonlóan.

7.2. Bevételek

Az Igazgatóság intézményi bevételei, a támogatásértékű bevételek, valamint a működési és felhalmozási célra átvett pénzeszközök 2010. évben 532.137 ezer forintot tettek ki, amelyek az előző évhez viszonyítva 25%-os növekedést mutatnak. A támogatásértékű bevételek nagymértékű emelkedése Igazgatóságunk nemzetközi és hazai természetvédelmi pályázatai-

nak támogatásából, közösségi hozzájárulás megelőlegezéséből adódott. A költségvetési támogatásunk a 2009. évi 15%-os elvonást követően további 14%-kal csökkent, amely a felhalmozási támogatás teljes mértékű megvonásával járt. Év közben a működési és felhalmozási kiadások támogatása a természetvédelmi pályázatok önerejének biztosítására fejezeti kezelésű előirányzatból átcsoportosított összegekkel nőtt.

7.3. Vagyon

Vagyonunk a 2009. évihez képest bruttó értékben közel 4 %-kal, nettó értékben 3%-kal emelkedett.

A Minisztériumtól Klímaerdő telepítésére átvett pénzeszközből erdőtelepítés, valamint vadvédelmi kerítések építésére került sor. Pályázati forrásból kos szállás és kifutó épült, valamint távcső, fényképezőgép, turisztikai jelzőtáblák, napkollektor beszerzése történt meg.

A folyamatban lévő beruházások magas aránya a DDOP pályázatunk keretében a Mohács Történelmi Emlékhely fogadóépület, kilátó és kiállító kupola kivitelezési munkáinak, valamint KEOP pályázati forrásból élőhelyrekonstrukciós munkák előkészítési tevékenységének köszönhető.

7.4. Épületek

Az épülettípusok körében állattenyésztés feltételeit javító beruházásra került sor, a „Pannon gyep-típusok élőhelykezelése Magyarországon” című LIFE Nature pályázat keretében a Nagydorogi állattartó telepünkön kos szállás és kifutó épült.

7.5. Eszközök

Az eszközállományunk bővülése teljes mértékben pályázati forrásból valósult meg.

A gépek, berendezések és felszerelések állománya 1 db szárzúzóval, 2 db videokamerával, 1 db digitális fényképezőgéppel, 1 db spektívvel és 1 db távcsővel bővült, az informatikai ellátottságunk 5 db számítógéppel javult.

A rendeltetésszerű használatra alkalmatlan eszközök körében 4 db fűrészt, fűkaszát, 1 db videokamerát, 4 db fényképezőgépet selejteztünk, a járműállományunk 1 db terepjáró értékesítésével, valamint 2 db csónak selejtezésével csökkent.

7.1. Kiadások

		Teljesítés (e Ft)
Működési kiadások	<i>Személyi juttatás</i>	281 466
	<i>Járulék</i>	72 291
	<i>Dologi</i>	319 664
	<i>Működési célú pénzeszköz átad.</i>	
Felhalmozási kiadások	<i>Intézményi beruházás</i>	101 165
	<i>Felújítás</i>	
	<i>Egyéb felhalmozási kiadás</i>	
	<i>Egyéb központi beruházás</i>	
Kölcsönök nyújtása		
Kiadások összesen		774 586

7.2. Bevételek

		Teljesítés (Ft)
Bevételek	Működési bevételek	306 046
	Támogatásértékű működési bevételek	173 180
	Felhalmozási bevételek	1 959
	Támogatásértékű felhalmozási bevételek	50 952
	Kölcsönök visszatérülése	
Bevétel összesen:		532 137
Költségvetési támogatás	Működési	312 539
	Felhalmozási	44 936
Támogatás összesen:		357 475
Összes bevétel		889 612
Pénzforgalom nélküli bevételek		122 559
Összes bevétel		1 012 171

7.3. Vagyon

		Bruttó érték	Érték- csökkenés	Nettó érték
Vagyoni értékű jogok		40.250.898	37.097.133	3.153.765
Szellemi termékek		0	0	
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	<i>Földterület</i>	1.568.005.562	0	1.568.005.562
	<i>telek</i>	55.017.700	0	55.017.700
	<i>Épület</i>	673.581.029	104.315.791	569.265.238
	<i>Építmény</i>	476.811.876	95.673.361	381.138.515
	<i>Erdő</i>	75.494.084	0	75.494.084
	<i>Halastó</i>	24.903.025	7.913.372	16.989.653
	<i>Vagyoni értékű jog</i>	5.301.800	1.031.733	4.270.067
Gépek, berendezések, felszerelések	<i>Ügyviteli</i>	74.003.562	71.509.622	2.493.940
	<i>Egyéb</i>	200.145.065	153.522.527	46.622.538
Járművek		165.924.157	144.380.464	21.543.693
Tenyészállatok		33.390.047	11.690.633	21.699.414
Beruházások, felújítások		141.427.814	0	141.427.814
Összesen		3.534.256.619	627.134.636	2.907.121.983

7.4. Épületek

Az épület típusa	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Iroda	4	
Szolgálati lakás		
Állattartó épület	6	
Egyéb állattartó építmény	17	1
Tanya	1	

7.5. Eszközök

Az eszköz megnevezése	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Mezőgazdasági munkagép	69	-3
Terepjáró	23	-1
Motorkerékpár	8	
Kerékpár	64	
Vízijármű	50	-2
Videokamera	8	1
Digitális fényképezőgép	24	1
Hagyományos fényképezőgép	16	-5
Spektív	11	1
Kézi távcső	66	1
Számítógép	125	5
Mobiltelefon	68	0

8. Bemutatás, oktatás, társadalmi kapcsolatok

8.1. Turisztikai infrastruktúra

	Száma	Férőhely/befogadó-képesség (fő)	Állapotuk rövid értékelése
Látogató/oktató központ	4	1- 60 2- 88 3- 30 4- 80 összesen 258 fő	<p><u>1. Tettye Oktatási Központ:</u> 2 db 30 fős oktatóterem, melyből egyik technikai eszközökkel jól, a másik közepesen felszerelt. A bútorok egy része felújítást igényel. Az oktatók száma 3, közülük 2 fő szerződéssel, 1 fő munka törvénykönyv hatálya alá tartozó foglalkoztatott. Szükséges a fokozott igények miatt technikai fejlesztés (vetítő, számítógép, vízvizsgálati labor, GPS, audiovizuális eszközök). Az oktatási tevékenység része a <u>Pintér-kert Arborétum</u> látogatása.</p> <p><u>2. Drávatamási Természetismereti Központ:</u> Az épületen kívül rendelkezésre áll 1 db fedett, szabadtéri oktatásra, étkezésre alkalmas hely. Zárt, fedett oktatóterem nincs, szállás 8 fő részére biztosítható, ezen kívül van lehetőség sátorozásra. A felszerelés jó, de fejlesztést igényel (terepi munkát segítő eszközök).</p> <p><u>3. Óbányai kezelőház:</u> rendelkezésre áll fedett, oktatásra és étkezésre alkalmas szabadtéri hely, valamint az épületben kutatási, oktatási célra használható szobák 8 fő részére. Áramellátás van, folyóvízellátás viszont nem áll rendelkezésre.</p> <p><u>4. Dráva Kapu Bemutatóközpont:</u> 80 fő befogadására alkalmas oktató- és konferenciaterem teljes felszereltséggel., 3 iroda, ebből 1 tárgyaló, teakonyha, teljes technikai felszerelés, belső parkoló <i>emelet:</i> kilátó, teljes konyha, 2 szoba összkomfort, központi fűtés. Az épület szomszédságában teljessé vált a bemutatás eszköztára: természettudományi kiállítás, őshonos háziállat bemutató, tanösvény, madármegfigyelő torony, étterem áll a látogatók rendelkezésére.</p>
Kiállítás	6	változó	<p><u>Abaliget-barlang:</u> Állapota jelenleg jó. A kiszolgáló épület, pénztárépület felújítása szükséges. A bemutóhely előtti tér, park rendezése szükséges.</p> <p><u>Mohács -Sátorhely Történelmi Emlékhely:</u> a sírkert állapota jelenleg jó, a kopjafák felújítására szükség van. A fogadóépület kiszolgáló egységének (WC) felújítására szükség van. A tájékoztató táblák modernizálása megtörtént, valamint egy bolt kialakításra került. DDOP pályázati forrásból elkezdődött egy új fogadóépület és kiállítás építése.</p> <p><u>"Élet az ártéren" kiállítás:</u> 2003. szeptemberben került átadásra a DDNPI gemenci bemutóhelye Szekszárdnál. A kiállító</p>

			<p>tér erdei hangulatú hangeffektusokkal várja a látogatókat szakvezetéses túrák keretei között.</p> <p><u>Denevérmúzeum</u>: 2004 júliusban nyílt meg, tematikus kismúzeum az Abaligeti-barlang mellett. A kiállítás frissítése aktuálissá válik.</p> <p><u>Fehér Gólya Múzeum – Kölked</u>: 2008. júniusától a DDNPI üzemelteti a kölkedi önkormányzat tulajdonában lévő kiállítást. A kiállítás anyaga és az épület modernizálásra szorul.</p> <p><u>Tettyei Mésztfufa-barlang – Pécs</u>: 2008. márciusában került átadásra az újonnan nyitott, helytörténeti, kulturális és geológiai elemeket tartalmazó kiállítás.</p> <p><u>Mészégető-források barlangja</u>: kalandtúra lebonyolítására alkalmas helyszín.</p>
Tanösvény	26	változó	<p>A régebben készült, valamint a megrongált tanösvényeket a DDNPI lehetőségeihez mérten folyamatosan újítja fel, de a táblák nagy mértékben pótlásra vagy felújításra szorulnak. A tanösvényeken kívül még 5 db megfigyelőtorony segíti az ismeretszerzést.</p> <p>Felújításra kerültek a Bárányfoki és Nyéki-Holt-Duna tanösvények, új táblák lettek kihelyezve. Létrehozta az Igazgatóság Töröcskén a Fekete Harkány Tanösvényt, mely a honlapról letölthető vezetőfüzet segítségével járható végig.</p>
Szálláshely	0	0	Kereskedelmi szálláshellyel nem rendelkezünk.

8.2. Kiadványok

2010. év során az Igazgatóság szerkesztésében megjelent kiadványok:

- 2010. évi ökoturisztikai programajánló (7000 db)
- Paeonia 2009 (400 db)

2010-ben mindösszesen kb. 15.500 ingyenes kiadvány került kiosztásra az Igazgatóság bemutatóhelyein, kiállításokon, konferenciákon, turisztikai és környezeti nevelési rendezvényeken, falunapokon, tourinform irodákban, turisztikai szolgáltatóknál.

A DDNPI által kiadott, fizetős kiadványok:

Megnevezés	Készlet	Bizományos
A Baláta-tó	1202	134
A Boronka melléki tájvédelmi körzet	176	235
A Boronka-melléki TK	57	18
A Dráva	21	287
A Szársomlyó	2	71
A Tolnai Mezőföld természeti értékei	0	2
A vadon élménye..	2443	478
A vadon élménye... (angol)	1276	299
A Zselic	137	63
Abaligeti barlang	648	3516
Abaligeti barlang plakát (új 2005.dec.)	1506	228
Abaligeti tanösvény	3990	833
Abaligettől a Nagy-mezőig	190	320
Béda-Karapancsa térkép	2101	399
Béda-Karapancsa term. értékei	35	42
DDNP monográfia	235	54
DDNP plakát (új)	150	7
DDNPI térkép	289	300
Dél-Mezőföld TK természeti értékei	295	141
DenevérMúzeum	3089	427
DenevérMúzeum (angol)	603	224
DenevérMúzeum (német)	152	226
Dráva térkép	0	26
Dráva térkép hajtogatatlan	0	16
Gemenc	2898	214
Gemenc album	1	0
gemenc album (új)	13	13
Gemenc térkép	1368	260
Homokpusztától a láptavakig	240	310
Képeslap - DDNP	6380	19691

Megnevezés	Készlet	Bizományos
Kopácsi-rét térkép	2472	2418
Könyvjelző	32	-7
Könyvjelző GÓLYAMŰZ	0	0
Könyvjelző-DDNP	2225	14766
Mohácsi Történelmi Emlékhely Információs térkép	0	264
Mohácsi Történelmi Emlékhely-"térkép"(új)	178	1016
Mohácsi Történelmi Emlékhely-"térkép"(új)-Angol	471	2306
Paeonia 2003	100	0
Paeonia 2006	227	0
Pintér-kert	0	377
Pintér-kert új	1332	86
Szársomlyó 1.	0	6
Szársomlyó tanösvény	12031	1
Tettye-barlang képeslap	3756	1888
Tettye-park és környéke	232	0
Tettye-tanösvény	258	0

8.3. Látogatottság

A nemzeti park igazgatóság ökoturisztikai bemutatóhelyek regisztrált látogatói (2010)						
Bemutatóhely neve		Fizetős látogatók (fő)	Nem fizetős látogatók (fő)	Összesen (fő)		Megjegyzés
1	Pintér-kert Arborétum	789	204	993		
2	Tettyei Mésztafa-barlang	14 234	548	14 782		
3	Mészégető-források barlangja (barlangi kalandtúra)	33	48	81		
4	Abaligeti-barlang	47 653	2 347	50 000		
5	Denevérmúzeum	25 273	1 579	26 852		
6	Mohácsi Történelmi Emlékhely	17 618		17 618		
7	Dráva Kapu Bemutatóközpont (Drávaszentes)	1 874		1 874		
8	Fehér Gólya Múzeum	3 800	362	4 162		
9	Élet az ártéren kiállítás	434	150	584		
10				0		
Regisztrált látogatók összesen:		111 708	5 238	116 946		

A nemzeti park igazgatóság ökoturisztikai szolgáltatásainak regisztrált igénybevevői (2010)					
<i>Szolgáltatástípus</i>	<i>Fizetős látogatók (fő)</i>	<i>Nem fizetős látogatók (fő)</i>	<i>Összesen (fő)</i>	<i>Szolgáltatás ára (től-ig; Ft)</i>	<i>Megjegyzés</i>
Szakvezetéses túra (nem előre meghirdetett)	5 843			350-900	
Előre meghirdetett (garantált) túra	1 019			450-700	
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvény	3 523			0-300	
Természetismereti oktatás	7 034			200-550	
Tettye Oktatási Központ 4594					
Dráva Kapu Bemutatóközpont oktatás 535					
Drávaturamási Oktatási Központ 22					
Fehér Gólya Múzeum oktatás 458					
Oktatás külső helyszínen 1425					
Erdei iskolai program, tábor	354			600-800	
Csónak- és kenútúra	1 804			1000-2200	
Duna 496					
Dráva 1308					
Fotósafari	41			2000-15.000	
Kulturális jellegű rendezvények (pl. koncertek)	1 487			300-750	
Regisztrált igénybevevők összesen:	21 105	0	21 105		

Szálláshelyek nemzeti park igazgatósági működtetésben (2010)			
		Ár (től-ig; Ft)	Megjegyzés
Szállóvendégek száma (fő)	1 371	200-3500	
Vendégéjszakák száma (fő)	1 946		

Bemutatóhelyek és szolgáltatások összesen:	138 051
Szállóvendégek	1 371
Mindösszesen	139 422

8.4. Társadalmi kapcsolatok

Az **Igazgatóság rendezvényeiben, programjaiban** számos új elem jelent meg. Az egyre növekvő érdeklődésre való tekintettel minden hétre kínáltunk programokat, melyek a szemléletformálás leghatékonyabb eszközei.

Ezek főbb típusai:

- Jelvénygyűjtő túrák, a résztvevők év-végi élménybeszámolós találkozója
- Aktív természetvédelem – békamentés, madárgyűrűzés, stb.
- Ingyenes ismeretterjesztő előadások
- Duna-Dráva Nemzeti Park Klub
- Idősek Világnapja
- Magyar Földrajzi Felfedezők előadássorozat
- Előadássorozat a Dráva Kapu Bemutatóközpontban
- Magyar Tudomány Ünnepe előadássorozat
- Jeles napok
- Hódító hód kenutúrák

A társadalommal, lakossággal való kapcsolattartás, tudatformálás megfelelő terei a különböző rendezvények, melyeket a DDNPI szervez: ilyen például a Gólyabúcsúztató, Magyar Pásztor-kutyák Terelőversenye, Denevértalálkozó, Megemlékezés a Mohácsi csata helyszínén, Föld Napja, melyet a pécsi székhelyű zöld civil szervezetekkel együttműködésben Pécsen a Tettye téren, hetedik alkalommal szerveztünk, melynek részprogramjai: Zöld Utca, Bio-piac és ismeretterjesztő, természetvédelmi játékok, kézművesség voltak. Megrendezésre került a kétnapos Duna Fesztivál Mohácson, együttműködve a mohácsi önkormányzattal, ahol a magyar nemzeti parkok mellett a Duna-menti védett területek is bemutatkoztak.

Újdonság volt a Tettyei Mésztufa-barlangban megrendezett koncertsorozat, a Jódli koncert és az Origami Világtalálkozó és kiállítás. A Tettyei Mésztufa-barlang nyújtott helyszínt az Ében Fafűvös Egyesület, az ANK Művelődési Ház, az ANK Martyn Ferenc Művészeti Szabadiskola, a Martyn Ferenc Szabad Művészetoktatási Alapítvány, a Hetedik Kortárs Táncműhely és a Rotbach Chörli együttes műsorának.

A DDNPI saját szervezésű rendezvényein kívül nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a működési területén található települések rendezvényeinek színesítéséhez akár a szervezésben való segítséssel, akár kínálatának megjelenítésével, túrákkal hozzájáruljon, ezzel is ismertetve tevékenységét a lakossággal. A településekkel való kapcsolattartás egyik legsikeresebb eszköze az a vándorkiállítás, melyet Dr. Kalotás Zsolt fotóiból szervezünk. A nagy sikerre való tekintettel a klasszikus farönkös kiállítási anyag mellett egy második fotósorozatot is útjára indítottunk, melyek havonta más-más településre kerülnek. Egy egész évig tartó fotópályázat eredményeként a Négy évszak a Mecsekben című fotókiállítás szintén lehetővé teszi a természeti értékek és a természetvédelem népszerűsítését.

Az alábbi településeken, helyszíneken állítottunk ki: Hercegszántó, Dunaföldvár, Rinyaújlak, Dombóvár, Diószvizló, Szűr, Zákányfalu, Budapest, Szekszárd, Paks, Sellye, Harkány, Pécs – Pécs Plaza

Kiállítások, vásárok:

- Turizmus 2010 – Budapesti, közös stand a magyarországi nemzeti parkokkal, valamint több dél-dunántúli szervezet standján
- Szentlőrinci Gazdanapok
- Magyar Nemzeti Parkok Hete

A DDNPI közreműködésével szervezett konferenciák:

- Európa szinpózium az éjszakai égbolt védelméért – Kaposvár
- Ökoturisztika Szakmai Napok – Mohács és Béda-Karapanca

Társadalmi Felelősségvállalás

Nagy népszerűségnek örvend Békalencse című elektronikus, a nemzeti park szakmai tevékenységét is népszerűsítő hírlevelünk, mellyel a már korábban is a lakossághoz (sajton keresztül, vagy személyesen) eljutó híreink mellett egy újabb célcsoportot tudtunk megszólítani. Híreinket a nemzeti parki települések önkormányzatainak munkatársai saját médiájukban (nyomtatott hírlevél, tv, rádió) is megjelentetik, ezáltal is közelebb hozva a nemzeti parki tevékenységhez a lakosságot.

Területen dolgozó kollégáink napi kapcsolatban vannak lakossággal, szakvezetésekkel, előadásokkal, a szakmai munkában való részvétellel azonban hozzájárulnak a kapcsolat javításához.

Az oktatási tevékenység során minden korosztályhoz eljut a természet szeretetének üzenete, versenyek, vetélkedők szervezésével még nagyobb lakossági célcsoportot tudunk megszólítani.

Saját szervezésű versenyek

- Madarak és Fák napja megyei és városi verseny
- Állatok Világnapja városi verseny
- IV. Fekete István életrajzi és természetismereti terepi akadályverseny

Mások által szervezett versenyek, rendezvények; közreműködő a DDNPI

- Környezetvédelmi Világnap
- Madarak és Fák napja országos verseny
- Teleki Pál verseny
- ANK Környezet-Egészség verseny
- Autómentes Nap
- Curie verseny felkészítés
- Zsűrizés több versenyen
- Kaposvári Egyetem Ökonap
- Expo Center – Pécs, családi nap

Táborok, tréningek

- Nyári napközis tábor – Pécs
- Sátortábor – Drávaszentés
- Kétnyelvű sátortábor – Drávaszentés
- Kétnyelvű pedagógus továbbképzés – Drávaszentés

Pályázatok

- Négy évszak a Mecsekben – fotópályázat
- Meseíró pályázat – Tettyei Mésztufa-barlang
- Rejtett vizek városa-Pécs – rajzpályázat
- Ember és víz kapcsolata – képzőművészeti

Média megjelenések:

		Megjelenés
Média	helyi	89
	regionális	128
	országos	69
	internet	85

8.5. Környezeti nevelési intézkedések

(előre meghirdetett programok és túrák, rendezvények, jeles napok)

A DDNPI által szervezett 2010. évi programok összefoglaló táblázata

Dátum	Esemény	Résztevők
január 5.	DDNP Klub - Komlós Attila	34
január 19.	Magyar földrajzi felfedezők	27
január 2.	A barlang és ami fölötte van	3
január 16.	Téli madármegfigyelés a Dunán	56
január 23.	Négy évszak a Nyugat-Mecsekben természetfotózás	13
január 30.	Kikerics túra	31
február 6.	A barlang és ami fölötte van	4
február 6.	Kikerics túra	30
február 13.	Kikerics túra	25
február 2.	DDNP Klub - Nagy Gábor	30
március 26.	Húsvétváró szöszmötölés a Tettye Oktatási Központban	10
március 27.	Fekete harkály túra	64
március 27.	Békamentés	72
március 2.	DDNP Klub - Varga Zsolt	30
március 6.	A barlang és ami fölötte van	5
március 15.	Nemzeti Ünnepe a Mohácsi Történelmi Emlékhelyen	25
március 16.	Magyar földrajzi felfedezők	27
március 20.	Meseíró pályázat eredményhirdetés	18
március 23.	Az Ében Fafúvós Egyesület koncertje a Tettyei Mésztfu-farlangban	12
március 27.	Húsvétváró szöszmötölés a Kölkedi Fehér Gólya Múzeumban	16
április 3.	A barlang és ami fölötte van	7
április 6.	DDNP Klub - Nyemcsok Tamás	26
április 10.	Négy évszak a Nyugat-Mecsekben természetfotózás	6
április 13.	Alföldi pásztorok, sztyeppei nomádok - Kunkovács László előadása a Dráva Kapu Bemutatóközpontban	85
április 17.	Bazsarózsa túra a Kelet-Mecsekben	41
április 24.	Föld Napja	183
április 24.	Szent György nap a Tettyei Mésztfu-farlangban	44
április 24.	Fekete kökőrcsin túra	80
május 1.	Mit rejt az odú? túra	34
május 4.	DDNP Klub - Kovács László	31
május 8.	Éjszakai túra a Zselicben	24
május 18.	Magyar földrajzi felfedezők	24
május 22.	Barcsi borókás túra	25
május 29.	Kisréttől a kastélyparkig túra	23
május 31-június 13.	Mamutok nyomában - kiállítás a Dráva Kapu Bemutatóközpontban	473
június 12.	Túra a Baláta-tónál	23
június 12.	Zselici csillagos égbolt túra	88
június 14-20.	Magyar Nemzeti Parkok Hete	
június 14.	Szakvezetési túra az Irma-úton	0
június 15.	Látogatás a Dráva Kapu Bemutatóközpontban	0
június 16.	Diavetítési előadás a Tettye Oktatási Központban természeti értékeinkről	12
június 17.	Ismerkedés kedvenc gombáinkkal	13
június 18.	Tárlatvezetés a Fehér Gólya Múzeumban és kenutúra a Külső-Bédán	5

június 19.	Homokbuckáktól a házi sajtig túra	17
június 20.	Hódító hód kenutúra	6
június 20.	Múzeumok Éjszakája a Mohácsi Történelmi Emlékhelyen	217
június 24.	Szent Iván éj a Tettyei Mésztufa-barlangban	120
június 26.	Négy évszak a Nyugat-Mecsekben természetfotózás	4
július 2-4.	Dunai Mosás	90
július 3.	Hódító hód kenutúra	10
július 10.	Magyar pásztorkutyák terelőversenye	350
július 10.	Kenutúra a Ferenc-csatornán	18
július 11.	Gólyanap	100
július 21.	Jódlí koncert a Tettyei Mésztufa-barlangban	185
július 24.	Grábóc - egyházművészeti értékek nyomában	21
július 31.	Hódító hód kenutúra	13
augusztus 7.	Hódító hód kenutúra	24
augusztus 7.	Origami Világtalálkozó és Kiállítás megnyitó a Tettyei Mésztufa-barlangban	110
augusztus 14.	Kenutúra a Ferenc-csatornán	19
augusztus 14.	Hullócsillag túra	45
augusztus 28.	Denevérnep Abaligeten	35
augusztus 28.	Szarvasbőgés Gemencen	12
augusztus 29.	Megemlékezés a Mohácsi csata évfordulóján	700
szeptember 4.	Szarvasbőgés Gemencen	34
szeptember 4.	Origami délután a Tettyei Mésztufa-barlangban	40
szeptember 7.	DDNP Klub - Omacht Zoltán	13
szeptember 11.	Bogyók, fűvek a Mecsekben	15
szeptember 21.	Magyar földrajzi felfedezők	32
szeptember 25.	Kirándulás a múltba túra	30
október 1.	Idősek világnapja a Pintér-kert Arborétumban	25
október 4.	Állatok világnapja	4
október 5.	DDNP Klub - Trócsányi Balázs	30
október 12.	Természettudományi előadás a Dráva mentéről	30
október 16.	Négy évszak a Nyugat-Mecsekben természetfotózás	6
október 19.	A Martyn Ferenc Művészeti Szabadiskola programja a Tettyei Mésztufa-barlangban	26
október 26.	Az Ében Fafúvós Egyesület koncertje a Tettyei Mésztufa-barlangban	8
október 30.	Ahol a Mura és a Dráva találkozik	43
november 2.	Magyar Tudomány Ünnepe	20
november 2.	DDNP Klub - Kulcsár Péter	42
november 9.	Magyar Tudomány Ünnepe	17
november 13.	Az építő, romboló Dráva túra	33
november 16.	Magyar Tudomány Ünnepe	25
november 20.	Barlangi manó túrák Abaligeten	87
november 23.	Magyar Tudomány Ünnepe	32
november 23.	Magyar Földrajzi Felfedezők	25
november 30.	Magyar Tudomány Ünnepe	31
december 4.	Karácsonyváró szöszmötölés a Fehér Gólya Múzeumban	15
december 4.	Téli madárgondozás	49
december 7.	DDNP Klub - Wágner László	11
december 10.	Karácsonyváró szöszmötölés a Tettyei Oktatási Központban	34
Összesen: 94 program		

9. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel

- PAN Park Hálózat,
- WWF
- Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Baranya megyei Csoportja - fajvédelmi, élőhelymegőrzési és oktatási programok
- Zöld Híd Alapítvány
- Környezetünkért Közalapítvány
- Misina Természet-és Állatvédő Egyesület
- Állatkert-Akvárium-Terrárium KHT
- Somogy Természetvédelmi Szervezet az élőhelyek kezelésében és fenntartásában és az
- Ormánság Alapítvány - Dráva menti térség felzárkóztatását.
- Tolna megyei Természetvédelmi Alapítvánnyal - a kezelési tervek készítésében.
- Baranya Megyei Természetbarát Szövetség
- Somogy Természeti Értékeiért Közalapítvány
- Berek Természetvédelmi Közalapítvány
- Dráva Szövetség
- Babócsáért Egyesület
- MME Dombóvári helyi csoportja
- MME Tolna megyei helyi csoportja
- Pro Silva Egyesület
- Dráva Szövetség
- Tourinform Irodák
- Ezerszínű Baranya KHT
- Regionális Marketing Igazgatóság
- Múzeumok
- Pécsi Tudományegyetem
- Határőrsergék
- Vízirendészetek
- Rendörkapitányságok
- Katasztrófavédelmi Igazgatóságok
- Polgárörsergék

- Vadász kamarák, Vadászati Védjegyek
- Vám és Pénzügyőrség
- Ormánysági Hagyományőrző Egyesület
- Királyegyházi Fiatalok Egyesülete (Ormánysági Túra)
- Pécsi Bazilika Kolping család
- TDM-szervezetek
- Magyar Csillagász Egyesület

10. Külföldi együttműködés

- Danube Parks hálózat keretében Duna-menti védett területek együttműködése pályázati program keretében
- Green Osijek (Horvátország) civil szervezettel való együttműködés határon átnyúló pályázati program segítségével

10. Külföldi együttműködés

Partnerszervezet	Ország (nemzetközi szervezet esetén székhelye)	Az együttműködés rövid ismertetése
Park Priode Kopacki Rit	Horvátország	Vizes élőhelyek rekonstrukciója, ökoturizmus.
Global Environmental Facility (World Bank)	Washington	Duna-medence tápanyag-csökkentési projekt
Nationalpark Donau-Auen	Orth an der Donau	Együttműködés az idegenforgalom, oktatás és az őrszolgálati tevékenység területén.
PAN Parks Foundation	Győr, Magyarország.	Részvétel az európai, nemzeti parkokat tömörítő PAN Parks hálózat munkájában

11. Ellenőrzések

No	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet	Típusa, célja	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
1.	DDNPI	Belső Ellenőrzés	A 2007-2008. évben védetté nyilvánított területek, és ezek kezelési terveinek az elkészítése.	<p>1. A védetté nyilvánítások minden esetben indokoltak voltak, azokat minden esetben az előírt jogszabályok alapján kezdeményezte az Igazgatóság.</p> <p>2. A vizsgált évek természetvédelmi kezelési tervei részletesen tartalmazták a természetvédelem gyakorlati célkitűzéseit, a természetvédelmi stratégiákat, a természetvédelmi kezelési feladatokat.</p>
2.	DDNPI	Belső Ellenőrzés	Az Abaligeti-barlang bemutatóhely működtetésének utóellenőrzése.	<p>1. A barlang üzemeltetéséért felelős személy (barlangtani referens) az ellenőrzést minden esetben az üzemelési naplóba bejegyzi.</p> <p>2. A munkaszerződéseket úgy kell módosítani, hogy a havi munkaidő keret helyett 12 heti munkaidőkeretet állapítsanak meg, mert egy nagyobb intervallumban a heti munkaidő hossza kiegyenlítődik, nem úgy mint a havi munkaidőkeretben</p> <p>3. A pénzügyi elszámolások történjenek meg a szerződésekben rögzített időpontokban.</p> <p>4. A pénzkezelések elszámolási rendje megköveteli a pénztárjelentések szabályos vezetését.</p>
3.	DDNPI	Belső Ellenőrzés	Az Igazgatóság védett gyepterületek fenntartása és kezelés utóellenőrzése.	<p>1. A földalapú és az agrár-környezetgazdálkodási támogatások rendszere, és felhasználásai 2008-2009-es években tovább működtek, annak ellenére, hogy az előző évekhez képest összességükben csökkentek.</p> <p>2. A projektek pénzügyi elszámolásai szabályosan történtek, a dokumentációk pontosak, áttekinthetőek.</p>

4.	DDNPI.	Belső Ellenőrzés	A 2007-2008. évi földvásárlások, kisajátítások vizsgálata.	<p>1. A földvásárlások előkészítésénél a tulajdonosi jog gyakorlásával érintett földrészletekre külön kell figyelmet fordítani.</p> <p>2. A saját vagyonkezelésű területek közé beekelődött, és az osztatlan közös tulajdonban lévő erdő, gyep művelési ágú földrészleteknél lehetőség szerint elővásárlási jog gyakorlásával kell tulajdoni viszonyokat rendezni.</p>
5.	ÁSZ	ÁSZ	KvVM Költségvetési Főosztály 2008. évi zárszámadás vizsgálat	Az Igazgatóság különféle táblázatokat, dokumentumokat, mellékleteket küldött meg a felügyeleti szervnek az ÁSZ zárszámadás vizsgálatához, amelyek az Igazgatóság 2008. évi pénzügyi gazdálkodását mutatták be.
6.	KvVM	Ellenőrzési Önálló Osztály	Az Igazgatóság 2005-2007. évi pénzügyi és számviteli folyamatai, bizonylatok, nyilvántartások, költségvetési beszámolók.	<p>A legfontosabb intézkedések:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kintlévőség kezelés ellenőrzési nyomvonal készítés. - Negyedéves elszámolások bevezetése a rendezetlen aktív és passzív elszámolásokkal kapcsolatosan. - Az aktivált bálványfa irtás nettó értékének a kivezetése a könyvekből. - 2008. évtől egyeztető levelek kibocsátása. - 2010. évre vonatkozóan a kötelezettségvállalás, utalványozás, ellenjegyzés, érvényesítés, szakmai teljesítés igazolás rendjével összefüggő belső szabályzat áttekintése és módosítása a kormány rendeletnek megfelelően. -A halgazdálkodás, állattartási tevékenység, valamint az erdő faállomány hasznosításával összefüggő komplex ellenőrzés lefolytatása

12. Fontosabb célkitűzések a következő évre

A Gemenci Látogatóközpont turisztikai fejlesztésének újbóli előkészítése.

Környezeti és Energia Operatív Program élőhelyrehabilitációs projektjeinek végrehajtása.

A Világbank által támogatott Duna Tápanyagcsökkentő Program részeként a teljes Gemenci és Béda-Karapancsai vizes élőhelyek rehabilitációjának befejezése.

Saját vagyonkezelésben lévő erdők átalakításának folytatása a Duna-Dráva Nemzeti Park törzsterületén közel 70 hektáron.

A horvát-magyar határon átnyúló Bioszféra Rezervátum kialakítása a Mura-Dráva-Duna folyók mentén.

Szabadság-zátony mellékágának rehabilitációja LIFE + pályázati program segítségével.

IPA (határon átnyúló) horvát-magyar természetvédelmi pályázat végrehajtása a Dráva menti holtágak és mellékágak rehabilitációja céljából.